

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P
----

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2008. november 28.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. Nevezze meg az emberi izomszövetek fajtáit,
és elhelyezkedésüket a szervekben!

3 pont

- *simaizom szövet: zsigeri szervek, erek falában*
- *harántcsíkoltizom szövet: vázizomzatban*
- *szívizom szövet: speciális izomzat a szívben*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

2. Párosítsa a különféle fehérvérsejt típusokat azok
feladataival! Írja a fehérvérsejt típusának sorszámát
mellé feladata betűjelét!

3 pont

1. T-lymphocyt	a. fagocitózis
2. B-lymphocyt	b. sejtes immunválasz
3. granulocyt és monocyt	c. humorális immunválasz

1.: *...b...*

2.: *...c...*

3.: *...a...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3.* Soroljon fel a szénanátha tünetei közül hármat /3/!

3 pont

- *vérbő kötőhártya*
- *duzzadt orrnyálkahártya*
- *orrdugulás*
- *gyakori tüszentés*
- *nagy mennyiségű vízszerű orrváladék*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Ismertesse a csontvázrendszer feladatait!** 3 pont

1. *a szervezet szilárd vázát alkotja (mozgásrendszer passzív része)*
2. *életfontosságú szerveket véd*
3. *üregeiben található a vöröscsontvelő (vérképzés szerve)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Nevezze meg az izmok működését!** 3 pont

1. *hajlítás*
2. *feszítés*
3. *távolítás*
4. *közelítés*
5. *emelés*
6. *szűkítés*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

6. **Ismertesse a nyitott gerinc (spina bifida) fogalmát!** 3 pont

Az újszülött viszonylag gyakori betegsége a csigolyaívek záródásának hiánya. Leggyakrabban a gerincoszlop ágyéki és keresztcsonti szakaszán fordul elő.

7. **Írja le, honnan indul ki és hová érkezik a kis- és a nagy vérkör?** 2 pont

Kis vérkör

Kiindul: *jobb kamrából át,*

Érkezik: *a bal pitvarba*

Nagy vérkör

Kiindul: *bal kamrából*

Érkezik: *a jobb pitvarba*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

8. **Ismertesse a vér szerepét az emberi szervezetben!**

3 pont

1. *tápanyaggal látja el a sejteket*
2. *oxigént és egyéb anyagokat szállít a sejtekhez)*
3. *a bomlástermékeket elszállítja a sejtekből*
4. *részt vesz a szervezet hőszabályozásában*
5. *része az immunvédekezésnek*
6. *a szervezet belső környezetének állandóságát biztosítja*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

9. **Csoportosítsa az alacsony, illetve a magas vércukorszint okozta rosszullétet tüneteivel! Írja a számokat a megfelelő helyre!**

3 pont

1. a bőr száraz, meleg, piros	4. acetonszagú lehelet
2. éhségérzet	5. remegés
3. Kussmaul-típusú légzés	6. bőr sápadt, hideg, verítékes

magas vércukorszint (hyperglykaemia) tünetei: ... *1, 3, 4* ...

alacsony vércukorszint (hypoglykaemia) tünetei: ... *2, 5, 6* ...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

10. **Sorolja fel az orr melléküregeit magyarul!**

4 pont

- *arcüreg*
- *homloküreg*
- *ékcsonti üreg*
- *rostacsont üregei*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Nevezze meg a védekező légúti reflexeket, és azok feladatait! 2 pont

1. *Tüsszentés*

- *a légutak felső szakaszába került idegen anyagok eltávolítása*

2. *Köhögés*

- *a légutak középső - alsó szakaszába került idegen anyagok (váladék) eltávolítása*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

12. Egészítse ki az alábbi táblázatot, a felismert kórképnek megfelelően! 4 pont

Magyar neve	légmell
Latin megnevezés	pneumothorax
	PTX
Oka	<i>sérülés</i>
	<i>mellhártya lemezei közé levegő kerül</i>
Tünetei	<i>fulladásérzés</i>
	<i>felületes, szapora légzés</i>
	<i>szívműködés szapora</i>
	<i>mellkasi szűrő fájdalom</i>
	<i>verejtékezés</i>
	<i>cyanosis</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

13. Húzza alá az alábbi felsorolásból az emésztőrendszer alsó szakaszához tartozókat! 2 pont

- vakbél
- éhbél
- szigmabél
- végbél
- patkóbél
- haránt vastagbél
- csípőbél

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14. **Párosítsa a felszívódás helyét a megfelelő tápanyaggal! 3 pont**

Írja a számokat a megfelelő helyre!

1. víz felszívódása	4. ásványi anyagok felszívódása
2. zsírok felszívódása	5. szénhidrátok felszívódása
3. nincs tápanyag felszívódás	6. fehérjék felszívódása

Gyomorban: ...**3**...

Vékonybélben: ...**2, 5, 6**...

Vastagbélben: ...**1, 4**...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15.* **Soroljon fel a bélelzáródás tünetei közül hármat /3/! 3 pont**

- *görcsös hasi fájdalom*
- *hányinger, hányás*
- *bélsárhányás*
- *székletürítés hiánya*
- *„néma has”*
- *beesett arc*
- *a száraz, lepedékes nyelv*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Határozza meg a húgyhólyag feladatát! 2 pont

- *a vizelet gyűjtése*
- *a vizelet tárolása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 4 pont**

Hol keletkezik az elsődleges vizelet?

... *a Malpighi-testben...*

Honnan indul ki a húgyvezeték (ureter)?

... *a vesemedencéből...*

Honnan indul ki a húgycső (urethra)?

... *a húgyhólyagból...*

Élettani körülmények között tartalmaz-e fehérjét a végleges vizelet?

... *nem...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Soroljon fel a veseeredetű (renális) akut uraemia okai közül négyet /4/! 4 pont

- terhességi vesebaj (toxaemia)
- glomerulonephritis acuta
- nehézfémek
- gombamérgezés
- vércsoport összeférhetlenség
- görcsös állapot (lázás eclampsia)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Ismertesse a méh falának rétegeit magyarul vagy latinul! 3 pont

- külső hashártya által borított réteg - perimetrium
- középső izomréteg - myometrium
- belső nyálkahártya réteg - endometrium

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20. Határozza meg a herék feladatát! 2 pont

- hímivarsejtek (spermiumok) képzése
- férfi nemi hormon (tesztoszteron) termelése

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Ismertesse az AIDS fertőzés megelőzésének lehetőségeit! 4 pont

- gumi óvszer (condom) használata
- monogámia-tartós párkapcsolat
- egészségügyben biztonságos vérvétel, vérátömlesztés
- kábítószer fogyasztás elkerülése, steril tű használata

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. **Határozza meg az alábbi belső elválasztású mirigyek elhelyezkedését a szervezetben!** **3 pont**

hypophysis: *a koponya alapon az ékcsont árkában*
 csecsemőmirigy: *a gátor üregben a szegycsont mögött*
 hasnyálmirigy: *a patkóbél homorulatában*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 23.* **Jellemezze a hormonokat! Írjon három /3/ fontos tulajdonságot!** **3 pont**

- *a belső elválasztású mirigyek termelik*
- *speciális felépítésű kémiai anyagok*
- *a vér útján jutnak el a rájuk specifikusan érzékeny sejtekhez*
- *már alacsony koncentrációban is hatást fejtenek ki*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. **Húzza alá a helyes válaszokat!** **3 pont**

Hol tárolódik az oxytocin nevű hormon?

- a hypophysis hátsó lebenyében
- a hypophysis elülső lebenyében

Mi a hatása a somatotrop (növekedési) hormonnak?

- a csontok hosszirányú növekedésének serkentése
- a csontok hosszirányú növekedésének gátlása

Hol termelődik a thyroxin nevű hormon?

- a pajzsmirigyben
- mellékvesékben

Hol termelődik a thymosin?

- a csecsemőmirigyben
- a hypophysisben

Mi a szerepe a somatostatin hormonnak az emberi szervezetben?

- a testnövekedést gátolja
- a testnövekedést fokozza

Mely hormont termeli a tobozmirigy?

- a melatonint
- az oestrogen

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Hol kereszteződik a piramis pálya nagy része?

- *a nyúltvelőben*

Hol található az agyban a beszéd motoros központja?

- *a homloklebenyben*

Mely lebenyben található a látókéreg?

- *a nyakszirti lebenyben*

Hol található a hallás kérgi központja?

- *a halántéklebenyben*

Hogy nevezzük az idegrendszer támasztószövetét?

- *neuroglia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* Határozza meg a szinapszis fogalmát és feladatát!

2 pont

fogalma:

két idegsejt találkozásánál található összeköttetés, az ingerület-átadás helye

feladata:

itt történik az ingerület átadása egyik idegsejtről a másikra az ingerületátvivő anyagok (neurotranszmitterek) segítségével

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27. Rendezze a megadott betegségekhez az felsorolt tüneteket! Írja a megadott betegségekhez a tünetek sorszámát!

3 pont

1. a beteg elharaphatja a nyelvét	4. tarkókötöttség, vadászkutyafekvés
2. magas láz	5. rángógörcs
3. heves fejfájás	6. fénykerülés

agyhártyagyulladás:

...2, 3, 4, 6...

epilepsziás nagyroham:

...1, 5...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28. Húzza alá az alábbiak közül a belsőfül részeit! 2 pont

- dobüreg
- csontos labirintus
- hallócsontok
- hártyás labirintus
- dobhártya

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait! 5 pont

fül (hallás): *Corti-szerv*

fül (egyensúlyozás): *szőrsejtek a hártyás labirintusban*

szem: *csapok, pálcikák*

orr: *szaglóhámsejtek*

nyelv: *ízlelőbimbók*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30.* Soroljon fel az övsömör (herpes zoster) tünetei közül kettőt/2/! 2 pont

- *féloldalon, deréktájon, övalakban elhelyezkedő, borsónyi csomócskák*
- *leggyakoribb a háti idegek lefutása mentén*
- *erős fájdalom (akár hónapokig is eltarthat)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31.* Ismertesse a hógutát az alábbi szempontok szerint! 6 pont

Lényege:

- *a hőközpont funkciózavara*

Tünetei: Soroljon fel három /3/ tünetet!

- *fejfájás*
- *rossz közérzet*
- *zavartság*

Elsősegélynyújtó feladata: Írjon kettőt /2/!

- *gyors testhőmérséklet csökkentés*
- *folyadékpótlás*
- *orvosi segítség hívása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

32. Írja le, hogyan helyezné el a sérülteket az alábbi esetekben?

3 pont

orrvérzés esetén:

...ülő helyzet, előre döntött fej ...

tüdővérzés esetén:

...félülő helyzet (nyugalom) ...

gyomorvérzés esetén:

...felhúzott térdekkel fektetni (hányás esetén stabil oldalfekvés) ...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)